

Motion

1978/79:2367

av Nils Hörberg

med anledning av fullmäktiges i riksbanken förslag (1978/79:19) till ändringar av 8 § lagen (1934:437) för Sveriges riksbank i syfte att möjliggöra införande av en 500-kronorssedel

Anpassning av våra mynts och sedlars värde till inflationen

Sedan några år saknar vi 1- och 2-öringar. Det lägsta myntet i dag är 5-öringen. Åtgärden att slopa 1- och 2-öringarna var en logisk följd av penningvärdeförsämringen. Alla priser i detaljhandeln avrundas numera vid betalning till närmaste 5-örestal.

Det borde kunna finnas anledning att i dag överväga nästa steg i denna anpassning av våra mynts och sedlars värde till penningvärdets förändringar. Lika lätt som det går att avrunda alla betalningstransaktioner till närmaste 5-örestal, lika lätt skulle det gå att avrunda till 10-örestal.

Det steg som nu närmast kan tas skulle få den betydelsefulla följden att nuvarande entalskolumn kunde "slopas"

Med en avrundning av alla betalningstransaktioner till närmaste 10-örestal skulle vi vinna att den nuvarande entalskolumnen blev disponibel för "annat ändamål". F. n. måste vi i alla bokföringsböcker, på magnetband i datorer, i såväl manuella räknemaskiner som datorers räkneverk, i hålkort med begränsat kolumnantal osv. släpa med en kolumn/position, vars innehåll saknar ekonomisk betydelse. Ett slopande av entalskolumnen med sitt nuvarande värde skulle på sikt innebära icke oväsentliga rationaliseringsvinster också därigenom att all beloppsangivning i dagligt tal och skrift skulle kunna reduceras med en siffra.

För våra mynt skulle ett slopande av nuvarande entalsiffra innebära att nuvarande 10-öring blev lägsta myntet. Genom att vår beloppsangivning så att säga flyttades ett steg åt höger skulle nuvarande 10-öringersättas av en ny 1-öring, nuvarande 25-öring skulle få värdet 2,5 öre, nuvarande 50-öring skulle bli en ny 5-öring och nuvarande 1-krona ersättas av ny 10-öring. På samma sätt skulle våra sedlar "förskjutas" ett steg åt höger.

Med bibehållet reellt värde skulle våra nuvarande mynt och sedlar få nytt nominellt värde, t. ex. enligt följande tabell:

Nuvarande mynt	sedlar	Nya nominella värdet	Nya mynt	sedlar
5-öring		0,5 öre	slopas	
10-öring		1 öre	1-öring	
25-öring		2,5 öre	slopas	
50-öring		5 öre	5-öring	
1 krona		10 öre	10-öring	
5 kronor		50 öre	50-öring	
	5-kronors	50 öre	slopas	
	10-kronors	1 kr.	1 krona	
	50-kronors	5 kr.		5-kronors
	100-kronors	10 kr.		10-kronors
	(500) saknas	50 kr.		50-kronors
	1 000-kronors	100 kr.		100-kronors
	10 000-kronors	1 000 kr.		1 000-kronors

Liksom vid tidigare liknande rationaliseringar av mynt- och sedelvärden, t. ex. i Frankrike, kan de gamla mynten och sedlarna övergångsvis behållas med värdet nominellt reducerat med 10 %.

Vid utbyte av mynt och sedlar av här skisserad omfattning vinner man bl. a. den stora fördelen att s. k. *svarta pengar* eller nu dolda sådana efter övergångstiden *måste fram* i och för utbyte!

Med hänsyn till den samordning som i dag råder mellan de nordiska valutorna torde det vara lämpligt att samråda om liknande mynt- och sedelreform samtidigt i de nordiska länderna.

Hemställan

Med hänvisning till vad som i korthet anförts hemställs
att riksdagen beslutar att låta riksbankens förslag om införandet av
500-kronorssedel vila till dess en översyn skett av hela mynt-
och sedelbeståndets nominella värdeanpassning.

Stockholm den 26 mars 1979

NILS HÖRBERG (fp)